

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Henrici Canisi[i] Noviomagi, Belgæ, Jn Academia
Ingolstadiensi SS. Canonum Profess. Ordinarii & Primarii,
Opera Quæ De Ivre Canonico Reliqvit**

Canisius, Heinrich

Coloniae Agrippinae, 1662

In Tit. VI. Ut Lite Non Contestata Non Procedatur Ad Testium Receptionem,
Vel Ad Sententiam Definitivam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62169](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62169)

IN TIT. V. DE LITIS CONTESTATIONE.

SUMMARI A.

1. *Litis contestatio quomodo inducatur.*
2. *Est de substantia iudicii ordinarii.*

AD hunc & sequentes aliquot Tit. nihil prælectum comperi ab Auctore, nec opus fuerit explicatione longiori, cum sufficere possit ea, quam idem Auctor sparsim tradidit in Summa sua Juris Canonica. Tantum hic notandum est, † liris contestationem induci, non per positiones actoris, & ad eas rei responsiones, sed

per petitionem in jure propositam & responsionem subsequutam; *c. unico hoc tit.* idque animo litem contestandi, ut communiter docent Interpp. † Item liris contestationem esse de substantia iudicii ordinarii, eaque omilla Judicium, velut deficiente fundamento, esse ipso jure nullum, *d. c. unico in fine hoc tit.* Dico, ordinarii; quia in iudicio extraordinario, ubi summarie & de plano proceditur, liris contestatio omitti potest, *Clem. Sapè De verb sig* in verbis, *liris contestationem non postulat.* Reliqua vide in Summa lib. 19. tit. VII. & latè Andr. Gail. lib. 1. *Observ. 73 & seqq. V. A.*

IN TIT. VI. UT LITE NON CONTESTATA NON PROCEDATUR AD TESTIUM RECEPTIONEM, VEL AD SENTENTIAM DEFINITIVAM.

SUMMARI A.

1. *Lite necdum contestatâ testes non recipiendi.*
2. *Fallit hoc certis casibus, remissivè.*

Ratio hujus Tituli est, quia ante litem contestatam nondum dicitur cœpta esse lis, aut acceptum Judicium, neque actor adhuc egisse aut quidquam petiisse, sed tantum agere vel petere voluisse, *l. i. c. De judic & l. Amplius: §. D. Ratam rem hab.* † Unde lite necdum con-

testatâ, nihil adhuc exstat, super quo testes recipi possint: nihil adhuc petatum censetur, super quo Judex definitivè pronuntiare possit, & quæ præcedunt liris contestationem, sunt magis præparatoria, quàm de actis ipsius Judicii. † Certis tamen casibus, ante liris contestationem testes audiri & recipi possunt, de quibus vide Summam d. tit. VII. §. 4. & sententia lite non contestatâ ferri. Gail. lib. 1. *Obs. 74. num. 15. V. A.*

IN TIT. VII. DE JURAMENTO CALUMNIÆ.

SUMMARI A.

1. *Clericus quando juret de calumnia.*
2. *In causis spiritualibus hodie etiam juratur de calumnia.*

Sufficiunt ad hunc Titulum quæ Auctor habet in Summa sua lib. 19. tit. VIII. & alioqui latissimè materiam hanc tractat Gail. lib. 10. *Obs. 83 & seq.*

Illud hic prætereundum non est, Clericam in causa Ecclesiæ suæ jurare de calumnia non cogi, nec debere, sine superioris sui licentia, *c. i. hoc tit.* In causa tamen sua particulari teneri cum jurare,

c. Caserum §. & c. ult. hoc tit. † In causis spiritualibus, olim non requirebatur juramentum calumniæ, cum agitur de Ecclesiis, decimis, de jure patronatus, & similibus, *c. Literas 2. hoc tit.* quia, inquit Pont. tales causæ non legum civilium restrictione, sed ex Canonum æquitate finem debentur sortiuntur. Verum id emendatum est per Bonif. VIII. qui utile judicavit, ad præcludendam viam calumniis, ut etiam in causis spiritualibus iureretur tam de veritate quàm de calumnia, *c. i. eod. in 6. Vide Gl. in d. c. Literas 7. spiritualibus. V. A.*

IN TIT.